

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 30 września 2010 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy

Na podstawie art. 237¹⁵ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z 2007 r. Nr 49, poz. 330 i z 2008 r. Nr 108, poz. 690) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) „pomieszczeniach higienicznosanitarnych” - rozumie się przez to szatnie, umywalnie, pomieszczenia z natryskami, ustępy, jadalnie z wyjątkiem stołówek, pomieszczenia do wypoczynku, pomieszczenia do ogrzewania się pracowników oraz pomieszczenia do prania, odkażania, suszenia i odpylania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej;”;

2) w załączniku nr 3 do rozporządzenia:

a) w § 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

---

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704 oraz z 2010 r. Nr 105, poz. 655 i Nr 135, poz. 912.

„2. Pomieszczenia higienicznosanitarne powinny być usytuowane w sposób uniemożliwiający pracownikom korzystającym z nich przechodzenie przez pomieszczenia pracy, w których stosowane są substancje i preparaty chemiczne sklasyfikowane jako niebezpieczne lub materiały zawierające szkodliwe czynniki biologiczne albo wykonywane są prace szczególnie brudzące, jeżeli nie pracują oni w tych pomieszczeniach pracy.”,

b) w § 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szatnie powinny być dostosowane do rodzaju prac, stopnia narażenia pracownika na zabrudzenie ciała i zanieczyszczenia jego odzieży substancjami i preparatami chemicznymi sklasyfikowanymi jako niebezpieczne lub materiałami zawierającymi szkodliwe czynniki biologiczne.”,

c) w § 16:

- ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szatnia przepustowa powinna być urządzona dla pracowników zatrudnionych przy pracach związanych ze stosowaniem lub wydzielaniem się niebezpiecznych substancji i preparatów sklasyfikowanych jako toksyczne, bardzo toksyczne, drażniące lub uczulające, materiałów zawierających szkodliwe czynniki biologiczne, substancji promieniotwórczych oraz innych substancji o nieprzyjemnym zapachu, a także przy pracach pyłących, w wilgotnym i gorącym mikroklimacie lub powodujących intensywne brudzenie.”,

- ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dla pracowników mających kontakt z niebezpiecznymi substancjami lub preparatami sklasyfikowanymi jako toksyczne albo bardzo toksyczne oraz materiałami zawierającymi szkodliwe czynniki biologiczne powinna być przeznaczona odrębna szatnia przepustowa, spełniająca wymagania określone w ust. 2.”,

d) w § 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na każdych dziesięciu pracowników najliczniejszej zmiany powinna w umywalni przypadać co najmniej jedna umywalka indywidualna, a przy pracach brudzących lub w kontakcie z substancjami i preparatami chemicznymi sklasyfikowanymi jako niebezpieczne lub materiałami zawierającymi szkodliwe czynniki biologiczne - co najmniej jedna umywalka na każdych pięciu pracowników - lecz nie mniej niż jedna przy mniejszej liczbie zatrudnionych. W przypadku zastosowania umywalek szeregowych do mycia zbiorowego (np. na placach budowy) powinno przypadać co najmniej jedno stanowisko do mycia (zawór czerpalny wody) na każdych pięciu pracowników jednocześnie zatrudnionych.”,

e) w § 29 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązek określony w ust. 1 dotyczy również pracodawców zatrudniających nie więcej niż dwudziestu pracowników, jeżeli narażeni są na kontakt z substancjami i preparatami chemicznymi sklasyfikowanymi jako niebezpieczne lub materiałami zawierającymi szkodliwe czynniki biologiczne, z substancjami promieniotwórczymi albo przy pracach szczególnie brudzących.”,

f) w § 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dla pracowników zatrudnionych przy wykonywaniu prac w kontakcie z niebezpiecznymi substancjami lub preparatami sklasyfikowanymi jako toksyczne albo bardzo toksyczne oraz materiałami zawierającymi szkodliwe czynniki biologiczne powinny być urządzone oddzielne jadalnie niedostępne dla innych pracowników.”,

g) uchyla się rozdział 7 „Palarnie”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

W porozumieniu:

MINISTER ZDROWIA

Za zgodność z oryginałem
prawnym i redakcyjnym

UZASADNIENIE

Obecnie ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy zawarte są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z 2007 r. Nr 49, poz. 330 i z 2008 r. Nr 108, poz. 690), wydanym na podstawie art. 237¹⁵ § 1 Kodeksu pracy. Przepisy rozporządzenia zawarte są w 6 działach, w których określono:

- 1) wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy jakie powinny spełniać:
  - a) obiekty budowlane i teren zakładu pracy,
  - b) pomieszczenia pracy,
  - c) procesy pracy, w tym wymagania dotyczące:
    - oceny i dokumentowania ryzyka zawodowego,
    - organizacji stanowisk pracy,
    - maszyn, narzędzi i innych urządzeń technicznych,
    - transportu wewnętrznego i magazynowania,
    - wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych;
- 2) wymagania, jakie powinny spełniać pomieszczenia i urządzenia higienicznosanitarne (określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia) oraz dotyczące zaopatrzenia pracowników w napoje i środki higieny osobistej.

W załącznikach do rozporządzenia (nr 1 i 2) określono ponadto:

- szczegółowe zasady stosowania znaków i sygnałów bezpieczeństwa,
- szczegółowe zasady stosowania środków ochrony indywidualnej.

W rozporządzeniu są uwzględnione postanowienia dyrektyw Wspólnot Europejskich oraz konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy, w tym m.in.:

- 1) dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz. Urz. WE L 183 z 29.06.1989; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 349);
- 2) dyrektywy Rady 89/654/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. dotyczącej minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy (pierwsza dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 393 z 30.12.1989; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 358).

W załączniku nr 3 do rozporządzenia określono wymagania dla pomieszczeń i urządzeń higienicznosanitarnych, w tym dla pomieszczeń palarni.

Zakaz palenia tytoniu w pomieszczeniach zakładów pracy poza odpowiednio przystosowanymi, wyodrębnionymi pomieszczeniami (palarniami) został wprowadzony od 1 stycznia 2001 r. przepisami ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55, z późn. zm.) – w wyniku jej zmiany w 1999 r. (Dz. U. Nr 96 poz. 1107). Do wymagań zawartych w tej ustawie dostosowano w 2002 r. przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.), określając w nich warunki jakie musi spełniać palarnia.

Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 81, poz. 529) wprowadziła całkowity zakaz palenia tytoniu m.in. w pomieszczeniach zakładów pracy. Po wejściu w życie tej ustawy, tj. z dniem 15 listopada br.

nie będzie już obowiązku urządzania palarni dla pracowników palących wyroby tytoniowe. W tej sytuacji konieczne jest usunięcie wymagań dla palarni określonych w rozporządzeniu w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

W projektowanym rozporządzeniu, poza propozycją wspomnianego uchylecia w załączniku nr 3 rozdziału 7 zawierającego wymagania dla palarni, proponuje się zmianę w tym załączniku przepisów § 1 ust. 2, § 9 ust. 1, § 16 ust. 1 i 3, § 19 ust. 1, § 29 ust. 2 i § 36 ust. 1. Zmiany tych przepisów mają na celu dostosowanie użytych w nich nazw substancji chemicznych i materiałów zakaźnych (czynników biologicznych) do nazewnictwa stosowanego we właściwych odrębnych przepisach, w szczególności w ustawie z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1222, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z wymaganiami prawa Unii Europejskiej. Projekt nie podlega obowiązkowi notyfikacji do Komisji Europejskiej w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Przewiduje się wejście w życie projektowanego rozporządzenia w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego.

Projektowane rozporządzenie określa obowiązki pracodawców w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Przepisy rozporządzenia oddziałują również na pracowników zakładów pracy.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt zostanie przesłany do opinii niżej wymienionych partnerów społecznych:

- Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
- Forum Związków Zawodowych,
- Związku Rzemiosła Polskiego,
- Pracodawców RP,
- Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
- Związku Pracodawców Business Centre Club,
- Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa.

Wejście w życie projektowanych przepisów nie spowoduje dodatkowego obciążenia budżetu państwa i sektora finansów publicznych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.